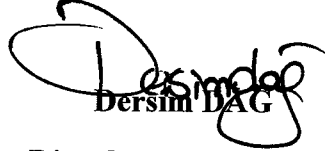

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü' nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.11/03/2022

Dersim DAĞ

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'nin de imzacısı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "Ayrımcılık Yasağı" ilkesine göre kişinin hiçbir farklılığından dolayı engellenemeyeceği ifade edilmesine rağmen mahpusların iletişim ve bilgi edinme hakları engellenmektedir. Birleşmiş Milletler (BM) Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi de özgürlüğünden mahrum edilmiş kişilerin, insani muamele ve saygılı davranış görme hakkına sahip olduğunu açıkça belirtmektedir. BM Mahpusların İslahı İçin Temel Prensiplerin 1'inci maddesinde; "Bütün mahpuslara doğuştan sahip oldukları insanlık onurunun ve değerinin gerektirdiği saygıyla muamele yapılır" vurgusu yapılmasına rağmen cezaevlerinde bunun tam tersi uygulamalar dayatılmaktadır. İnsan Hakları Derneği (İHD) Hapishaneler Komisyonu'nun 2021 yılı İç Anadolu Bölgesi raporuna göre, İç Anadolu'daki farklı cezaevlerinde bulunan 287 tutuklu yaşadıkları hak ihlallerine ilişkin İHD'ye başvuruda bulundu. Mahpusların çoğu yaptıkları başvuruda, Yeni Yaşam, Evrensel, Birgün ve Atılım gazetelerinin "Basın ilan kurumundan resmi ilan ve reklam alınmaması" gerekçesiyle kendilerine verilmediğini ve idarece belirlenenler dışında hiçbir televizyon kanalını izleyemediklerini belirtti. Raporda yer alan beyanlara göre, tutuklulara gönderilen Kürtçe kitaplar, "tercüman yok" bahanesiyle teslim edilmedi, gelen Kürtçe mektuplar ise yine aynı nedenlerle geri gönderildi. Afyonkarahisar 1 Nolu Kapalı Cezaevi'nde tutulan İsmail Çevik, kendisine gönderilen Kürtçe kitapların verilmediğine değindi. Konuyla ilgili idareye dilekçeyle başvurduğunu aktaran Çevik, idarenin kendisine, "Kürtçe kitapları kontrol edecek memurun bulunmadığını, çevirmen ücretini kendisinin karşılaması durumunda çevirmene gönderileceğini ve uygun bulunması durumunda kitapların kendisine verileceğini" söylediğini ifade etti. Mahpuslarla birlikte idareye ve savcılığa dilekçeler yazdıklarını söyleyen Çevik, idareye verdikleri dilekçelerde işlem numarası verilmediğini; iadeli taahhütlü mektuplarda da iade koçanlarının kendilerine verilmediğini belirtti. Kayseri Bünyan Kapalı Kadın Cezaevi'nde tutuklu bulunan Saliha Cebe de OHAL sürecinde başlayan 5 kitap kısıtlamasının halen devam ettiğini belirtti. Cebe, kitap sınırlandırılmasına ilişkin kendilerine herhangi bir kararın sunulmadığını söyledi. Kürtçe mektuplar yazdığını ancak mektupların cezaevi dışına çıkartılmadığını söyleyen Cebe, kendisine gönderilen Kürtçe mektupların ise verilmesinin ayları bulduğunu bazen de hiç verilmediğini ifade etti. Cebe, konuya dair idareye başvurduğu

60882

bilgisini verirken, idarenin mektupları tercümanlarının olmamasını gerekçe göstererek vermediğini anlattı. Aynı cezaevinde bulunan diğer kadın tutuklular da kargo yoluyla gelen kitap ve dergi gibi ihtiyaçlarının “kurum güvenliğini tehlikeye sokacak” gerekçesiyle içeriye verilmesinin engellendiğini belirtti.

Bu bağlamda;

1. Cezaevlerinde bulunan mahpuslara Yeni Yaşam, Evrensel, Birgün ve Atılım gazetelerinin verilmemesinin hukuki gerekçeleri nelerdir?
2. Kayseri Bünyan Kapalı Kadın Cezaevi’nde mahpuslara 5 kitap sınırının getirilmesinin sebebi nedir? Kısıtlama ile amaçlanan nedir?
3. Mahpusların Kürtçe mektuplarının gönderilmemesi bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Cezaevi yönetiminin “Kürtçe tercüman yok” gerekçesini bakanlığınız denetlemekte midir?
4. Mahpusların cezaevlerinde yaşadıkları hak ihlallerini Anayasa Mahkemesi’ne taşımasından haberdar mısınız? Bakanlığınıza ulaşan şikayetlere soruşturma açılmakta mıdır?
5. İnsan Hakları Derneği Hapishaneler Komisyonu’nun 2021 yılı İç Anadolu Bölgesi raporundan haberdar mısınız? Konuya ilişkin açıklama yapacak mısınız?